

Is le meaisínaistriúchán [Nasc] a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meaisínaistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár [mbeartas teanga agus aistriúcháin \[Nasc\]](#).

Cinneadh maidir leis an gcaoi ar dhéileáil an Coimisiún Eorpach le hiarratas ar rochtain phoiblí ar dhoiciméid a bhaineann le cáilíocht na masc aghaidhe leighis arna ndáileadh le linn phaindéim COVID-19 (cás 790/2021/MIG)

Cinneadh

Cás 790/2021/MIG - Tosaithe an 30/04/2021 - Moladh faoi 05/11/2021 - Cinneadh an 25/05/2022 - Na hinstiúidí lena mbaineann An Coimisiún Eorpach (Cásanna inar aimsíodh míriarachán) | An Coimisiún Eorpach (Moladh arna gcomhaontú ag an instiúid) |

Sa chás lena mbaineann iarradh rochtain phoiblí ar dhoiciméid a bhaineann le 1.5 milliún masc aghaidhe leighis a cheannaigh an Coimisiún ag tús phaindéim COVID-19 ar mhaisc iad nár chomhlíon an caighdeán cáilíochta a bhí ag teastáil. Dhiúltaigh an Coimisiún rochtain a thabhairt ar chuid (nó ar chodanna cuid) de na doiciméid a iarradh, ag brath ar an ngá atá le leasanna tráchtála an mhonaróra lena mbaineann a chosaint.

Chinn an tOmbudsman nach bhféadfaí a mheas le réasún go raibh an fhaisnéis a bhí i gceist íogair ó thaobh na tráchtála de agus, fiú dá nglacfaí leis go bhféadfadh an Coimisiún an díolúine ábhartha a agairt le réasún, go bhfuil leas láidir poiblí ag baint le nochtadh.

Dá bhrí sin, mheas an tOmbudsman gurbh ionann diúltú an Choimisiúin do rochtain phoiblí sa chás seo agus drochriarachán. Mhol sí gur cheart don Choimisiún athmhachnamh a dhéanamh ar a sheasamh d'fhonn rochtain cuid mhaith níos mó, mura rochtain iomlán í, a thabhairt ar na doiciméid atá i gceist.

D'fhreagair an Coimisiún go dearfach ar mholadh an Ombudsman. Rinne sé athmheasúnú ar a chinneadh agus thug sé rochtain níos fearr ar fhoirmhór na ndoiciméid lena mbaineann. Is oth leis an Ombudsman, áfach, nár thug an Coimisiún rochtain fós ar na trí dhoiciméad eile ina n-íomláine. Luaigh sí freisin, cé go bhfuil rochtain níos fearr faighte ag an ngearánach anois, mar gheall go bhfuil beagnach dhá bhliain imithe thart ó rinneadh an t-íarratas, nach bhfuil na doiciméid a nochtadh dó chun na críche a bhí beartaithe aige fóna a thuilleadh.

Dá bhrí sin, dhearbhaigh sí a toradh go raibh drochriarachán i gceist agus dhún sí an fiosrúchán.

Cúlra an ghearáin

1. In earrach 2020, chun cabhrú le dul i ngleic le paindéim COVID-19, cheannaigh an Coimisiún Eorpach deich milliún masc leighis, tríd an Ionstraim Tacaíochta Éigeandála. [1] Bhí tús curtha ag an gCoimisiún cheana féin le 1.5 milliún díobh a dháileadh ar 17 mBallstát agus ar an Ríocht Aontaithe, nuair a tharla sé go raibh droch-chaighdeán ag baint leis na maisc. D'aontaigh an trádálaí bearta maolaitheacha a dhéanamh.

2. I mí an Mheithimh 2020, d'iarr an gearánach, iriseoir, ar an gCoimisiún [2] rochtain phoiblí a thabhairt ar na malartuithe idir an Coimisiún agus na Ballstáit maidir le loingsiú na masc sin.

3. An 26 Deireadh Fómhair 2020, chuir an Coimisiún in iúl don ghearánach gur shainaithin sé 134 dhoiciméad agus gur dheonaigh sé rochtain phoiblí leathan. Dhiúltaigh sé rochtain ar chuid de na doiciméid (nó codanna díobh), áfach, ag brath ar roinnt eisceachtaí dá bhforáiltear faoi reachtaíocht an Aontais maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid.

4. D'iarr an gearánach ar an gCoimisiún athbhreithniú a dhéanamh ar a chinneadh rochtain a dhiúltú (trí 'iarratas deimhnitheach') a dhéanamh.

5. Thug an Coimisiún rochtain níos leithne don ghearánach ansin. Choinnigh sé codanna dá chinneadh, áfach, lena n-áirítear gur ghá rochtain ar 12 dhoiciméad (nó codanna de) 12 dhoiciméad a dhiúltú bunaithe ar an ngá atá le leasanna tráchtála an mhonaróra lena mbaineann a chosaint [3].

6. Agus é míshásta leis an toradh i ndáil leis an dá dhoiciméad déag sin, chuaigh an gearánach i dteagmháil leis an Ombudsman i mí Aibreáin 2021.

Moladh an Ombudsman

7. **Mheas** an tOmbudsman nár leor argóint an Choimisiúin, go ndéanfadh nochtadh na faisnéise a coinníodh siar an bonn a bhaint de leasanna tráchtála an mhonaróra toisc go bhféadfaí í a úsáid chun dochar a dhéanamh dá chlú agus dá bhrí sin a shuíomh sa mhargadh a chur i mbaol, chun a shuíomh go bhfuil riosca dlisteanach agus iarbhír ann a shuí. Go sonrach, ní raibh sé soiléir don Ombudsman conas a d'fhéadfaí an fhaisnéis folaithe, go háirithe maidir leis na bearta maolaitheacha sonracha, a úsáid chun dochar a dhéanamh do chlú an mhonaróra.

8. Ina theannta sin, mheas an tOmbudsman go raibh spéis mhór ag an bpobal a bheith ar an eolas faoi na bearta a rinneadh chun a chinntiú nár cuireadh aon mhaisc lochtacha i gcúrsaíocht ná nár úsáideadh iad.

9. **Chinn** an tOmbudsman mar sin gurbh ionann diúltú an Choimisiúin rochtain phoiblí iomlán a

thabhairt ar an dá dhoiciméad déag atá i gceist agus drochriarachán. Rinne sí an moladh seo a leanas [4] :

Ba cheart don Choimisiún athmhachnamh a dhéanamh ar a chinneadh rochtain phoiblí ar an dá dhoiciméad déag atá i gceist (nó codanna díobh) a dhiúltú bunaithe ar an ngá atá le leasanna tráchtála an mhonaróra a chosaint d'fhonn méadú suntasach a thabhairt don ghearánach, nó rochtain iomlán a thabhairt dó, ar na doiciméid sin.

10. Mar fhreagra air sin, thug **an Coimisiún** [5] rochtain shuntasach don ghearánach ar naoi ndoiciméad, lena n-áirítear an fhaisnéis maidir leis na bearta maolaitheacha atá beartaithe atá iontu, gan ach sonraí pearsanta teoranta [6] a fholú . Mheas sí, beagnach bliain amháin tar éis ghlacadh an chinnidh daingniúcháin, go raibh athrú tagtha ar na himthosca fíorasacha agus dlíthiúla agus, dá bhrí sin, nach gcumhdaítear na naoi ndoiciméad sin a thuilleadh leis an eisceacht maidir le leasanna tráchtála a chosaint. Maidir leis na trí dhoiciméad eile, d'athdhearbhaigh an Coimisiún go raibh faisnéis sna doiciméid sin atá fogair ó thaobh na tráchtála de ó chuideachta shainaitheanta nach bhfuil Conradh díreach aici léi agus d'áitigh sé go mbainfí an bonn de leasanna tráchtála na cuideachta dá nochtfaí iad.

11. Ina bharúlacha, chuir **an gearánach** in iúl go raibh sé míshásta leis an gcaoi ar láimhseáil an Coimisiún a iarratas ar rochtain. Dúirt sé gur thóg sé beagnach dhá bhliain chun rochtain a fháil ar na doiciméid a bhí i gceist agus go raibh sé dodhéanta dó a chuid oibre mar iriseoir a dhéanamh mar gheall ar an moill sin. D'áitigh an gearánach freisin gur theip ar an gCoimisiún míniú soiléir agus réasúnaithe a thabhairt maidir le riosca a bheith ann do leas tráchtála an mhonaróra lena mbaineann nó cén fáth a measann sé go bhfuil an riosca sin tar éis a chur san áireamh.

Measúnú an Ombudsman tar éis an mholta

12. Fáiltíonn an tOmbudsman roimh fhreagra dearfach an Choimisiúin ar a moladh athmhachnamh a dhéanamh ar a chinneadh rochtain phoiblí ar an dá dhoiciméad déag atá i gceist a dhiúltú.

13. Tugann an tOmbudsman dá aire, tar éis athmheasúnú a dhéanamh, gur thug an Coimisiún rochtain phoiblí níos mó ar naoi gcinn den dá dhoiciméad déag atá i gceist.

14. Tá an tOmbudsman den tuairim, áfach, nach raibh na forais ar ar bhunaigh an Coimisiún a chinneadh rochtain ar na codanna ábhartha de na doiciméid seo a dhiúltú tráth ar glacadh a chinneadh daingniúcháin diongbháilte.

15. Maidir leis na trí dhoiciméad eile ina bhfuil faisnéis faoi thástálacha rialaithe cáilíochta, athdhearbhaíonn an tOmbudsman a tuairim nach gcáilíonn an fhaisnéis sin mar fhaisnéis atá *íogair* ó thaobh na tráchtála de toisc go mbaineann sí le cuideachta amháin. Is oth léi, dá bhrí sin, gur chloígh an Coimisiún leis an diúltú rochtain a thabhairt ar na doiciméid sin ina n-iomláine.

16. Is oth leis an Ombudsman freisin an t-am a thóg an Coimisiún chun rochtain a chur ar fáil sa chás seo. Cé gur admhaigh sí ina moladh go raibh baint ag iarratas rochtana an ghearánaigh le

ceann de na codanna is gnóthaí den Choimisiún ag an am, bhí an chaoi ar dhéileáil an Coimisiún leis an gcás seo ar neamhréir go soiléir le spiorad Rialachán 1049/2001. Léirítear é sin leis an bhfíric nach féidir leis an ngearánach, mar gheall ar imeacht ama, an fhaisnéis atá nochtta dó anois a úsáid chun na críche a bhí beartaithe aige. Dá bhrí sin, leagann an tOmbudsman béim arís eile ar an tábhacht a bhaineann le trédhearcacht le linn géarchéime [7], chomh maith leis an ngá atá le féachaint le cloí leis na teorainneacha ama atá leagtha amach i reachtaíocht an AE maidir le rochtain phoiblí. [8]

Conclúid

Bunaithe ar an bhfiosrúchán, dúnann an tOmbudsman an cás seo leis an gconclúid seo a leanas:

Thug an Coimisiún freagra dearfach ar mholadh an Ombudsman trí rochtain níos leithne a thabhairt don phobal ar na doiciméid atá i gceist. Mar sin féin, níor thug an Coimisiún rochtain go fóill ar na trí dhoiciméad atá fágtha ina n-iomláine. Thairis sin, de bharr beagnach dhá bhliain a bheith caite, ní féidir leis an ngearánach an fhaisnéis a nochtadh dó a úsáid chun na críche a bhí beartaithe aige. Deimhníonn an tOmbudsman, dá bhrí sin, gur chinn sí go raibh drochriarachán i gceist.

Cuirfear an gearánach agus an Coimisiún ar an eolas faoin gcinneadh sin .

Emily O'Reilly Ombudsman Eorpach

Strasbourg, 25/05/2022

[1] Chun faisnéis a fháil faoin Ionstraim Tacaíochta Éigeandála, tabhair cuairt ar: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/emergency-support-instrument_en [Nasc].

[2] Faoi Rialachán 1049/2001 maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Nasc].

[3] I gcomhréir le hAirteagal 4(2), an chéad fhleasc de Rialachán 1049/2001.

[4] Tá téacs iomlán an mholta agus an measúnú as ar eascair sé ar fáil ag: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/148785> [Nasc].

[5] Tá freagra an Choimisiúin ar mholadh an Ombudsman ar fáil ag:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/156129> [Nasc].

[6] I gcomhréir le hAirteagal 4(1)(b) de Rialachán Uimh. 1049/2001.

[7] Féach litir an Ombudsman chuig an gCoimisiún an 20 Aibreán 2020:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/127057> [Nasc].

[8] Féach freisin fiosrúchán féintionscnaimh an Ombudsman ar an am a thóg an Coimisiún Eorpach chun déileáil le hiarratais ar rochtain phoiblí ar dhoiciméid:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/60766> [Nasc].